

بسمه تعالی  
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان  
معاونت آموزشی  
مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه

# فرم طراحی برنامه درسی

همکار محترم.....

از آنجا که طراحی برنامه درسی به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت مدرسین مطرح می باشد و در همه دانشگاهها و مراکز آموزشی به عنوان یک روش علمی و ضروری مورد استفاده قرار می گیرد ، لذا جهت پیش بینی سیر تدریس وتوجه به اهداف آموزشی دانشجویان و ارتقاء مهارت جنابعالی و توسعه این مهارت ، تکمیل فرم طرح درس ضروری به نظر می رسد .

کمیته طرح درس

## بخش اول:

### ۱- مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی: دکتر آرزو کرمپوریان  
گروه آموزشی: داخلی-جراحی  
مرتبه دانشگاهی: استادیار

دانشکده: پرستاری و مامایی  
مدرک تحصیلی: دکتری تخصصی سلامت در بلایا و فوریتها  
سابقه تدریس در دانشگاه به سال: ۲۶

### ۲- مشخصات درس

عنوان درس: بررسی وضعیت سلامت  
نوع درس: نظری-عملی  
سال تحصیلی: ۹۱-۹۲

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)  
دروس پیش نیاز برای این درس: آناتومی و فیزیولوژی  
نیمسال: دوم

### ۳- مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی: پرستاری  
مقطع: کارشناسی  
تعداد فراگیران: ۵۲ نفر

## بخش دوم:

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روش های بررسی وضعیت سلامت دستگاه های مختلف بدن از سر تا پا و کاربرد مهارت های لازم در ارزیابی بیمار/مددجو

شرح درس: در این درس چگونگی انجام مصاحبه با کسب تاریخچه سلامتی و روش های مختلف معاینه فیزیکی دستگاه های مختلف بدن آموزش داده میشود تا دانشجویان بتوانند بین حالات سلامت و بیماری تمایز قائل شوند. ضمن آن که در انجام بررسی، توجه به تفاوت های سنی مدنظر قرار گیرد.

## برنامه زمان بندی درس:

### الف) بخش نظری:

| اهداف کلی هر جلسه  | عنوان مبحث جلسه  | ردیف |
|--|--|------|
| ۱. آشنایی با مراحل برقراری ارتباط/اجزا و عوامل موثر بر ارتباط<br>۲. آشنایی با نحوه مصاحبه و اخذ تاریخچه پرستاری از بیمار/مددجو<br>۳. آشنایی با روش های ارزیابی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی<br>۴. آشنایی با نحوه آماده سازی محیط و شرایط معاینه<br>۵. آشنایی با وسایل لازم جهت معاینه دستگاه های مختلف بدن | معارفه_ بیان طرح درس - ارزیابی آغازین _ تبیین انتظارات - نحوه برقراری ارتباط و انجام مصاحبه - گرفتن تاریخچه پرستاری - روش های ارزیابی - آماده سازی محیط و شرایط معاینه - شناخت وسایل لازم جهت معاینه | ۱    |
| ۱. آشنایی با وضعیت سلامت اعصاب جمجمه ای<br>۲. آشنایی با وضعیت سلامت چشم<br>۳. آشنایی با وضعیت سلامت گوش، حلق و بینی<br>۴. آشنایی با وضعیت سلامت غدد لنفاوی   | بررسی وضعیت سلامت سر و گردن (اعصاب جمجمه ای - چشم - گوش - حلق - بینی - گردن و غدد لنفاوی)  | ۲    |
| ۱. آشنایی با وضعیت سلامت سیستم تنفسی<br>۲. آشنایی با وضعیت سلامت سیستم قلبی و عروقی  | بررسی وضعیت سلامت قفسه سینه  | ۳    |
| ۱. آشنایی با روشهای ارزیابی دستگاه تناسلی مردان<br>۲. آشنایی با روشهای ارزیابی دستگاه تناسلی زنان<br>۳. آشنایی با روشهای ارزیابی پستان   | بررسی وضعیت سلامت دستگاه تناسلی و پستان  | ۴    |

### ب) بخش عملی:

| اهداف کلی هر جلسه   | عنوان مبحث جلسه               | ردیف |
|---|-------------------------------|------|
| مشاهده دقیق نحوه انجام برقراری ارتباط موثر با نمایش فیلم      | آشنایی با نحوه برقراری ارتباط | ۱    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه اعصاب جمجمه ای بر اساس سناریو       | معاینه اعصاب جمجمه ای         | ۲    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه چشم بر اساس سناریو                  | معاینه چشم                    | ۳    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه گوش، حلق و بینی بر اساس سناریو      | معاینه گوش، حلق و بینی        | ۴    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه غدد لنفاوی بر اساس سناریو           | معاینه غدد لنفاوی             | ۵    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه سیستم تنفس بر اساس سناریو           | معاینه سیستم تنفسی            | ۶    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه سیستم قلبی و عروقی بر اساس سناریو   | معاینه سیستم قلبی و عروقی     | ۷    |
| انجام دقیق و مستقل معاینه سیستم تناسلی و پستان بر اساس سناریو | معاینه سیستم تناسلی و پستان   | ۸    |

## برنامه درسی هر یک از جلسات:

### • برنامه درسی جلسه ۱

هدف کلی جلسه: نحوه برقراری ارتباط و انجام مصاحبه-گرفتن تاریخچه پرستاری- روش های ارزیابی- آماده سازی محیط و شرایط معاینه- شناخت وسایل لازم جهت معاینه

| رویش | اهداف  | نوع حیطه     | روش تدریس                           | وسائل کمک آموزشی                       | وظایف فراگیران                      | روش ارزشیابی                    |
|------|--|--------------|-------------------------------------|--|-------------------------------------|---------------------------------|
| ۱    | از دانشجو انتظار می رود:<br>• مراحل برقراری ارتباط را شرح دهد.                         | شناختی       |                                     |  |                                     |                                 |
| ۲    | • نحوه مصاحبه و اخذ تاریخچه پرستاری از بیمار/مددجو را شرح دهد.                         |              |                                     |  |                                     |                                 |
| ۳    | • روش های ارزیابی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی (مشاهده، معاینه و مصاحبه) را توضیح دهد. |              |                                     |  |                                     |                                 |
| ۴    | • نحوه آماده سازی محیط و شرایط معاینه را توضیح دهد.                                    |              |                                     |  |                                     |                                 |
| ۵    | • وسایل لازم جهت معاینه دستگاه های مختلف بدن را نشان دهد.                              | روانی- حرکتی | مشاهده                              | • گوشه پزشکی<br>• فشارسنج<br>• ترمومتر | • سؤال کردن<br>• نشان دادن          | • پرسش و پاسخ                   |
| ۶    | در خصوص مشکلات ارتباطی و اخذ تاریخچه با همکلاسیهای خود بحث کند.                        | عاطفی        | سخنرانی<br>پرسش و پاسخ<br>بحث گروهی | • Power Point<br>• گچ و تخته سیاه      | • حضور بموقع<br>• شرکت در بحث گروهی | • حضور در کلاس<br>• پرسش و پاسخ |

### • برنامه درسی جلسه ۲

هدف کلی جلسه: بررسی وضعیت سلامت سر و گردن (اعصاب جمجمه ای-چشم- گوش- حلق- بینی-گردن و غدد لنفاوی)

| رویش | اهداف  | نوع حیطه     | روش تدریس | وسائل کمک آموزشی           | وظایف فراگیران             | روش ارزشیابی  |
|------|--|--------------|-----------|----------------------------|----------------------------|---------------|
| ۱    | از دانشجو انتظار می رود:<br>• نحوه معاینه اعصاب ۱۲ گانه جمجمه ای را توضیح دهد. | شناختی       |           |                            |                            |               |
| ۲    | • نحوه معاینه چشم را توصیف کند.  |              |           |                            |                            |               |
| ۳    | • نحوه معاینه گوش، حلق و بینی را توضیح دهد.                                    |              |           |                            |                            |               |
| ۴    | • نحوه معاینه گردن و غدد لنفاوی را شرح دهد.                                    |              |           |                            |                            |               |
| ۵    | • نحوه صحیح معاینه سر و گردن را بر روی همکلاسی خود نشان دهد.                   | روانی- حرکتی | مشاهده    | • اتوسکوپ<br>• افتالموسکوپ | • سؤال کردن<br>• نشان دادن | • پرسش و پاسخ |

● برنامه درسی جلسه ۳

هدف کلی جلسه: آشنایی با بررسی وضعیت سلامت قفسه سینه

| رویف | اهداف   | نوع حیطه        | روش تدریس                  | وسائل کمک آموزشی                  | وظایف فراگیران                        | روش ارزشیابی                    |
|------|---|-----------------|----------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------|
| ۱    | از دانشجو انتظار می رود:<br>● روشهای بررسی سلامت سیستم تنفسی را توضیح دهد.        | شناختی          | ● سخنرانی<br>● پرسش و پاسخ | ● Power Point<br>● گچ و تخته سیاه | ● حضور بموقع<br>● شرکت در پرسش و پاسخ | ● حضور در کلاس<br>● پرسش و پاسخ |
| ۲    | روشهای بررسی سلامت سیستم قلبی عروقی را توضیح دهد.                                 |                 |                            |                                   |                                       |                                 |
| ۳    | در خصوص تفاوت بین صداهای تنفسی و قلبی طبیعی و غیرطبیعی با همکلاسیهای خود بحث کند. | عاطفی           | ● سخنرانی<br>● پرسش و پاسخ | ● Power Point<br>● گچ و تخته سیاه | ● حضور بموقع<br>● شرکت در پرسش و پاسخ | ● حضور در کلاس<br>● پرسش و پاسخ |
| ۴    | نحوه صحیح معاینه قفسه سینه را بر روی همکلاسی خود نشان دهد.                        | روانی-<br>حرکتی | ● مشاهده                   | ● گوشی پزشکی<br>● فشارسنج         | ● سؤال کردن<br>● نشان دادن            | ● پرسش و پاسخ                   |

● برنامه درسی جلسه ۴

هدف کلی جلسه: آشنایی با بررسی وضعیت سلامت دستگاه تناسلی و پستان

| رویف | اهداف  | نوع حیطه        | روش تدریس                  | وسائل کمک آموزشی                  | وظایف فراگیران                        | روش ارزشیابی                    |
|------|--|-----------------|----------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------|
| ۱    | از دانشجو انتظار می رود:<br>● روشهای ارزیابی دستگاه تناسلی مردان را توضیح دهد. | شناختی          | ● سخنرانی<br>● پرسش و پاسخ | ● Power Point<br>● گچ و تخته سیاه | ● حضور بموقع<br>● شرکت در پرسش و پاسخ | ● حضور در کلاس<br>● پرسش و پاسخ |
| ۲    | روشهای ارزیابی دستگاه تناسلی زنان را توضیح دهد.                                |                 |                            |                                   |                                       |                                 |
| ۳    | روشهای ارزیابی پستان را شرح دهد.   |                 |                            |                                   |                                       |                                 |
| ۴    | نحوه صحیح معاینه دستگاه تناسلی و پستان را بر روی مولاژ نشان دهد.               | روانی-<br>حرکتی | ● مشاهده                   | ● آئینه<br>● اسپاکولوم            | ● سؤال کردن<br>● نشان دادن            | ● پرسش و پاسخ                   |

منابع درسی:

1. Fuller, J., & Schaller , A. J., Health Assessment : A Nursing Approach.(last ed.) Philadelphia: Lippincott.
2. Leasia, M.S., & Monahan, F.D., A Practical Guide to Health Assessment . (last ed.) . Philadelphia : W.B.Saunders.
3. Potter, P.A., & Weilitz, P.B . , Pocket Guide to Health Assessment.(last ed.).St.Louis: Mosby.

## بخش سوم : ارزشیابی

### ۱- روش های امتیاز دهی فعالیتها

#### الف) بخش نظری

| ردیف | فعالیت‌های مورد نظر در طول ترم    | ابزار ارزشیابی                   | میزان امتیاز از ۲۰ نمره | درصد کل امتیاز از ۱۰۰٪ |
|------|-----------------------------------|----------------------------------|-------------------------|------------------------|
| ۱    | میزان مشارکت در بحث ها و طرح سوال | پرسش و پاسخ                      | ۱                       | ۵٪                     |
| ۲    | حضور فعال در کلاس                 | کسر ۱ نمره به ازای داشتن هر غیبت | ۲                       | ۱۰٪                    |
| ۳    | کوئیز                             | تستی                             | ۲                       | ۱۰٪                    |
| ۴    | امتحان پایان ترم                  | تستی - تشریحی                    | ۱۵                      | ۷۵٪                    |
| ۵    | جمع                               |                                  | ۲۰                      | ۱۰۰٪                   |

#### ب) بخش عملی

| ردیف | فعالیت‌های مورد نظر در طول ترم    | ابزار ارزشیابی                   | میزان امتیاز از ۲۰ نمره | درصد کل امتیاز از ۱۰۰٪ |
|------|-----------------------------------|----------------------------------|-------------------------|------------------------|
| ۱    | میزان مشارکت در بحث ها و طرح سوال | پرسش و پاسخ                      | ۱                       | ۵٪                     |
| ۲    | حضور فعال در پراتیک و بدون غیبت   | کسر ۱ نمره به ازای داشتن هر غیبت | ۲                       | ۱۰٪                    |
| ۳    | پوشیدن لباس فرم و اتیکت           | چک لیست فرم و اتیکت              | ۱                       | ۵٪                     |
| ۴    | ارائه گزارش کار                   | تحویل گزارش                      | ۸                       | ۴۰٪                    |
| ۵    | امتحان پایان ترم                  | تستی - تشریحی                    | ۸                       | ۴۰٪                    |
| ۶    | جمع                               | مشاهده                           | ۲۰                      | ۱۰۰٪                   |

## ۲- مراحل ارزشیابی

#### الف) بخش نظری

-در شروع ترم (ارزشیابی تشخیصی): انجام سؤالات شفاهی جهت مشخص شدن اهداف آموزشی و خط مشی  
 -در طی ترم (ارزشیابی تکوینی): سؤالات شفاهی و تمرینات کلاسی جهت ارزشیابی میزان علاقه مندی و مشارکت در مباحث و انجام کوئیز

-در پایان ترم (ارزشیابی پایانی): انجام امتحان کتبی به صورت تشریحی

#### ب) بخش عملی

-در شروع ترم (ارزشیابی تشخیصی): ارزشیابی مهارت های پراتیکی

-در طی ترم (ارزشیابی تکوینی): ارزشیابی گزارش کارها

-در پایان ترم (ارزشیابی پایانی): انجام امتحان کتبی به صورت تشریحی

## ۳- شیوه تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی

- استاندارد کردن سؤالات:

- تعیین ضریب دشواری سؤالات و تعیین ضریب تمیز سؤالات